

forandret saaledes, at den strax kom til at omfatte hele Landet, thi jeg frygter for, at naar der bliver sat en Stopper for dette Uvæsen i Kjøbenhavn, ville vi faa saa meget mere af det ude paa Landet. Jeg vil derfor henstille baade til det Udvalg, som jeg formoder bliver nedsat, og til den højtærede Minister, om det ikke vil være baade flogest og forsigtigst at forandre Loven saaledes, at den lige strax kommer til at omfatte det hele Land. Dette er jo en Lov, man kunde have haab om kunde blive vedtaget i denne Samling. Den har allerede for en Tid siden forelagt i Folketinget og blev der fra flere Sider modtaget med stor Venlighed, og efter den Tid, i hvilken den blev behandlet i Udvalget, maa man ogsaa antage, at den er bleven meget grundig behandlet der. Derksom det imidlertid skulde komme dertil, som det er foreslaaet af det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (C. C. Andersen), at vi skulde optage hele Lyendeloven til Revision, saa frygter jeg rigtignok for, at vi ikke naa at blive færdig med Loven i denne Samling. Jeg anbefaler, at man indskrænker sig til at gøre dette Forslag saa godt og brugbart som muligt og saa ser Tiden an med Hensyn til, hvad vi skulle gøre med Lyendeloven forøvrigt. Saa opnaar man altid noget, men vil man have det hele paa een Gang, frygter jeg for, at vi slet intet opnaa.

Ovesen: Jeg skal begynde med at sige, at jeg er enig med det ærede Medlem, der nu satte sig, i, at jeg tror, det vilde være heldigt at forandre Lovforslagets § 6 saaledes, at man samtidig med Lovforslagets Vedtagelse vedtog bestemte Regler for, at Loven skal gælde ikke blot Kjøbenhavn, men for hele Landet. Jeg skal ved Siden deraf blot gøre den lille Henstilling, om det ikke vilde være rigtigt i § 6 at optage en Bestemmelse om, at ikke Underøvrigheden betinget skal ansætte disse Fæstemand paa Landet, men at de kommunale Bestyrelser, Byraad og Sogneraad saa nogen Indflydelse derpaa, men det er kun en Henstilling, der kan blive Genstand for nøjere Overvejelse. Forøvrigt tror jeg, at alle Parter ere enige i, at det er et Gmne, der kan trænge betydelig haardt til at lovgives om. Jeg tror, at alle Parter ere fuldt enige i, at det nuværende Fæstemandsforhold ikke er saa

godt, som det burde være, men hvorvidt de Bestemmelser, der ere foreslaaede i nærværende Lovforslag, have truffet det rette for at afhjælpe de værste Mangler, derom er der, som bekendt, meget delte Meninger. Flertallet i det Udvalg, der for 3 Aar siden var nedsat i Folketinget om den samme Sag, mente jo, at det vilde være rigtigere at gøre Fæstemandsindretningen omtrent til fri Næring mod, at vedkommende løste Næringsbevis og stillede en større Sum til Sikkerhed for de Misbrug, han mulig kunde komme til at begaa. Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (C. C. Andersen), der har haft Ordet i Dag, har udtalt, at han mente, at det vilde være rigtigere, at gøre det hele til en kommunal Sag med kommunalt lønede Embedsmænd. Jeg skal nu ikke i Øjeblikket udtale mig om, hvilken af de 3 foreslaaede Beje der mulig kunde være den rigtigste for at hæmme det vistnok meget flemme Uvæsen, som hæfter ved Næringen, som den er i Øjeblikket, men hvis man, som jeg tror, fra alle Sider er fuldt ud enig om, at der trænges og trænges meget betydelig i den Retning, vil man, naar den samme gode Vilje overføres paa Forslagets videre Behandling, nok kunne komme til Enighed om at træffe, om ikke det rette, saa dog noget, der i visse Punkter er bedre end det, vi have for Øjeblikket. Jeg er for min Person ikke utilbøjelig til at tro, at der kunde være meget, der talte for den Ordning, at den gjordes til en kommunal Sag med lønede Embedsmænd. Paa den anden Side ser jeg nok, at der er noget i den Tanke, at vedkommende Mand eller Kvinde — man havde i Folketinget antydet, at man ogsaa ønskede, at Kvinder kunde faa dette Hverv, og det tror jeg ikke, der kunde være noget i Bejen for — maa have nogen personlig Interesse i Forretningens Gang. Men aldeles urigtigt er det jo dog, naar det hele gøres til en Forretning af en saadan Art, at man kan fristes til at sige, at man der handler med Mennesker som ellers med Dyr. Der gaar de uhyggeligste Rygter og Historier om, hvilke Ting der kan foregaa, at der endogaa skal være Fæstemand, der hyde 10 til 20 Kr. for enhver Anvisning, der gives dem til at faa en Bølge til at indskrive sig paa deres Kontor. Der gaar endogaa Rygter om, at der tages